

Acadèmics de prestigi mundial avalen el procés en la seva fase unilateral

Un informe de quatre professors d'universitats europees i americanes instat pel Departament d'Exteriors afirma que el referèndum de l'1-O és "legítim" i que la llei que el regula s'adequa a l'estàndard internacional | Des de 1991 s'han fet 53 referèndum per part d'entitats subestats, la meitat d'ells sense acord amb l'estat matriu

Carles Puigdemont, a l'acte sobre les garanties del referèndum | Adrià Costa

"El referèndum de l'1 d'octubre és la manera més directa i legítima que tenen els catalans per exercir el seu dret a decidir". Aquesta és una de les principals conclusions que es desprenen d'un exhaustiu informe elaborat per una comissió de quatre experts internacionals independents al qual ha tingut accés **NacióDigital**. Consideren que la llei del referèndum registrada al Parlament -i que s'ha d'aprovar la setmana vinent- respecta els estàndards internacionals i constaten també que la demanda de la majoria de catalans de decidir el seu futur polític és legítima en termes legals i polítics, tant en l'àmbit català com espanyol i internacional.

L'estudi, encarregat pel Departament d'Exteriors que dirigeix Raül Romeva, ha estat elaborat de forma independent per quatre professors de dret: Nicolas Levrat (que l'ha coordinat i és professor de la Universitat de Ginebra, a Suïssa), Sandrina Antunes (Universitat de Minho, a Braga, Portugal), Guillaume Tusseau (Sciences Po, París, França) i Paul Williams (American University, Washington DC, Estats Units). El treball, fruit de quatre mesos de treball i intercanvi d'informació, parteix de la base que Catalunya és una nació i que, com a tal, té el dret d'autodeterminació. L'informe ha estat enviat a les cancelleries internacionals.

Els experts fan referència especialment en el caràcter nacional de Catalunya per justificar el seu dret a decidir: "Segons la legalitat internacional i europea, els pobles tenen el dret d'autodeterminació, és a dir, poden decidir lliurement el seu estatus polític", apunten. Recorden també que això fa referència a "tots els pobles" i no només aquells que es troben sota dominació colonial.

En aquest sentit, Espanya va signar el Pacte Internacional dels Drets Civils i Polítics de 1966 i es va comprometre a "promoure i respectar el dret d'autodeterminació d'acord amb la carta de les Nacions Unides". És per això que l'argument legalista que ha utilitzat l'estat espanyol des de l'inici del procés sobiranista no és vàlid, perquè es contradiu amb les obligacions que Espanya va subscriure sota la legalitat europea i internacional.

Nicolas Levrat, professor a la Universitat de Ginebra i coordinador de l'informe Foto: Universitat de Ginebra

Retrets a la gestió de l'estat espanyol

L'estudi repassa àmpliament el context històric, polític i social per entendre la situació actual que viu Catalunya. En aquest punt, retreu als diferents governs espanyols el poc interès en integrar les demandes catalanes en la seva agenda política. L'any 2010, amb la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut encara vigent, és, al seu entendre, la data clau. Des d'aleshores, hi ha hagut un canvi en les preferències territorials dels catalans, des del manteniment de l'estatu quo fins a la voluntat de tenir un estat independent.

El sentiment independentista, argumenten els experts, s'ha vist reforçat per la gestió que el govern espanyol ha fet de la qüestió catalana, sobretot per les històriques i repetides negatives dels diferents governs espanyols a acomodar les demandes catalanes des del retorn de la democràcia.

El suport popular a la independència no té res a

---

veure amb un nacionalisme entès com a quelcom identitari

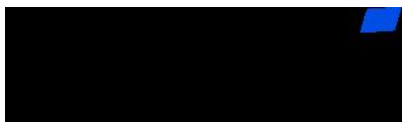
Un altre dels punts destacats de l'informe fa referència al nacionalisme català i al dret a decidir. La demanda dels catalans per decidir el seu futur es basa en una concepció cívica i liberal de la nació catalana, no en un nacionalisme essencialista o etnicista?, apunten els professors, i conclouen que el creixement del suport popular a la independència no té res a veure amb un nacionalisme entès com a quelcom identitari, sinó com per la demanda política de Catalunya de decidir el seu propi futur.

"Europa reconeix el dret a decidir"

"No hi ha cap llei internacional que prohibeixi una entitat subestatal de decidir el seu destí polític segons la voluntat de la gent". Així ho confirmen els casos analitzats: des de 1991, hi ha hagut 53 referèndums d'independència d'entitats subestamentals, dels quals 27 han estat sense el consentiment de l'Estat. Des del mateix any, 27 estats han aconseguit la seva independència preguntant als seus ciutadans.

De la mateixa manera, l'estudi refuta la idea segons la qual la Unió Europea no acceptaria una possible independència de Catalunya, i recorda que els estats membres de la Unió han acceptat i reconegut la majoria d'aquests antics territoris sense estat que es van independitzar per la via del referèndum.

De fet, apunta el text, la Unió Europea reconeix el dret a decidir. Recorda que en absència d'una disposició específica sobre el dret d'autodeterminació d'una nació sense estat europea, el dret de la UE no prohibeix l'exercici del dret a decidir de les nacions europees. Apunta, també, que els estats membre reaccionarien positivament a una nova candidatura per unir-se a la Unió?, tal com indica l'experiència recent d'Escòcia, tot i que en aquell cas el referèndum era pactat amb el Regne Unit.

Anunci de la data i la pregunta Foto: Adrià Costa